

καλοκάγαθος, μετά τινος ὑπηρετρίας. Ὁ πατὴρ του εἶχεν ἀποθάνει πρὸ τριῶν περίπου ἐτῶν, ἐνῶ ἡ μήτηρ του μόλις τὸν εἶδε καὶ τὸν κόσμον ἐγκατέλειπε· μόλις ὁ Ἰούλιος ἦλθεν ἵνα δοκιμάσῃ τὰς ὁδύνας τοῦ ματαίου τούτου κόσμου, καὶ ἡ μήτηρ του ἀπῆρχετο διὰ παντός. Ἦτο, τέλος, ὀρφανός, κύριος ἑαυτοῦ, καὶ κάτοχος πατρικῆς καὶ μητρικῆς περιουσίας συμποσομένης εἰς ἑκατομύρια φράγκων!! Ἐν ἔτος ἀκόμη εἰς Ἀγγλίαν καὶ ὁ Ἰούλιος εἰς τὴν πατρίδα του τελειόφοιτος τῆς Μηχανικῆς καὶ σύζυγος τῆς Ἀλεξάνδρας. Τοιοῦτον τι διελογίζετο καὶ ἡ χαρὰ του δὲν εἶχεν ὅρια. Τὴν ἡγάπα ἐμμανῶς, τυφλῶς, καὶ ὁ ἔρως αὐτοῦ κατήντησε πάθος. Ἐκ παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας αὐτὴν μόνον ἠτένισαν ἡ ὀφθαλμοὶ του· ἐπ' αὐτῆς ἀνέγνωσε τὸν ἔρωτα, τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς του, τὴν μόνον εὐτυχίαν του.

Τώρα ὅμως ἐμελλε ν' ἀναχωρήσῃ δι' Ἀγγλίαν, ἵνα δώσῃ ἐξετάσεις καὶ λάβῃ τὸ δίπλωμα τῆς Μηχανικῆς. Μία μόνον ἡμέρα τῷ ἔμενεν. Εἰς αὐτὸ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα δὲν ἠδυνήθη νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀλεξάνδραν καθ' ὁδόν, εἰ μὴ μίαν καὶ μόνον φορὰν, καθ' ἣν ἀποχαιρετήσας αὐτὴν ἐφίλησε τὴν δεξιάν της ἣν καὶ καταβρέξας μὲ δάκρυα. εἶπεν αὐτῇ: «Ἐχε με πάντοτε εἰς τὴν μνήμην σου, διότι σὺ μὲν ἐγεννήθης δι' ἐμέ, καὶ ἐγὼ διὰ σέ. Ὅστις ἐκ τῶν δύο τὴν συνθήκην ταύτην τῆς φύσεως θελήσῃ νὰ παραβῇ ἅς εἴνε ἐπικατάρατος. Χαῖρε, Ἀλεξάνδρα· μετὰ ἐννέα ἢ δέκα μῆνας θὰ ἐπιστρέψω. Καὶ τότε δὲν θὰ ὀνομάζῃσαι ἀπλῶς Ἀλεξάνδρα, ἀλλ' Ἀλεξάνδρα Σιλ Χαῖρε!

Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας συνοδευόμενος ὁ Ἰούλιος ὑπὸ τῆς θείας του διήρχετο τῆς προκυαίχας· ἐπεβίβασθεις δὲ εἰς τὸ ἑκτακτον Ἀγγλικὸν ἀτμόπλοιο ἀπῆλθεν εἰς Λονδίνον.

XI.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐν τῷ νεκροταφείῳ συνεντεύξεως τῆς Ἀλεξάνδρας μετὰ τοῦ Ἰουλίου, τῆς δυστυχοῦς μητρὸς ἡ ὑγεία ἔβαινε ἐπὶ τὰ βελτίω. Ὁ ἱατρός Ν. Ν. δὲν τῇ ἐπέτρεπεν νὰ ἐξέρχεται ἔτι ἐλευθέρως ἐν ὑγρᾷ ἀτμοσφαίρᾳ, φοβούμενος μὴ ἡ ἀσθένεια αὐτῆς ἐπανέλθῃ πάλιν μετὰ μείζονος ἐντάσεως, ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς ἀδυναμίας τοῦ σώματός της. Καθημένη δὲ ἐνίοτε ἐπὶ τινος παλαιοῦ ἀνακλίντρου ἠρέσκετο ἀναγινώσκουσα τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαυΐδ, διὰ τὸ ὕψος τῆς φαντασίας αὐτῶν, εὐρίσκουσα ἡδονὴν καὶ ἀνάπαυσιν τῆς ταραχῶδους ψυχῆς της. Ὅσάκις δ' ἐστενοχωρεῖτο ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, ἐξήρχετο εἰς τὸν μικρὸν αὐτῆς κῆπον ὃν ἐκαλλιέργει ἄλλοτε ἡ Ἀλεξάνδρα ἐν τῇ παιδικῇ αὐτῆς ἡλικίᾳ, καὶ ἐλάμβανεν ἀναψυχὴν τινα, βόσκουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς εἰς τὰ κάλλη τῆς φύσεως. Ἡ θεὰ τῶν φυτῶν, ἡ εὐωδία τῶν πτωχῶν ἀνθέων τοῦ κηπαρίου, τῶν πτηνῶν τὸ κελάδημα, τὸ ἀρμονικὸν καὶ γλυκύ φθούρισμα τῶν φύλλων, τὸ ὠραῖον ἐρυθροῦν χροῶμα τῶν ὀλίγων καὶ ἀγρίων ῥό-

δων τῶν ἐκ τοῦ τοίχου κρεμμαμένων, τῆς χρυσαλλίδος ἡ μαγικὴ πτῆσις ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος, ταῦτα πάντα βλέπουσα καὶ ἀκούουσα δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ νὰ καταθελχθῇ ἐκ τῆς μαγικῆς ταύτης θεᾶς τῆς φύσεως, καὶ νὰ ἐπιθυμῇ τὴν ματαίαν ταύτην καὶ πρόσκαιρον ζωὴν.—καίτοι αἱ θλιβεραὶ ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος κατεσπάραττον εἰσέτι τὸ ἀσθενὲς αὐτῆς σῶμα.—τὴν ζωὴν, ἣν ἐγνώρισε καθ' ὅλον αὐτῆς τὸν βίον, ζωὴν πλήρη θλίψεως καὶ ὁδύνης, ζωὴν πενίας καὶ κακοδαιμονίας, ζωὴν λύπης καὶ δυστυχίας. Καὶ ὅμως ἐπεθύμει νὰ ζήσει εἰσέτι, ἵνα ἴδῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρὸς της, τὴν μόνον παρηγορίαν τῶν γηρατειῶν της. Ἀλλὰ, «ἄλλα μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ θεὸς κελεύει».

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ.

Α.) Μουσουργοί.

VERDI

Giuseppe Verdi ὁ διασημώτατος καὶ παραγωγικώτατος μουσουργὸς τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος ἐγεννήθη τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1814 ἐν Roncola τῆς Πάρμας, ἐξεπαιδεύθη ἐν Μεδιολάνοις ὑπὸ τὸν Lavigna, ἐγένετο κατ' ἄρχας ὡς κλειδοκουμβαλιστὴς γνωστός, βραδύτερον ὅμως ἀφωσιώθη ὅλως εἰς τὰς συνθέσεις καὶ τῷ 1841 διὰ τοῦ μελοδράματος *Nabucco* ἐποιήσατο ἐναρξιν τοῦ δαφνοστεφοῦς του σταδίου· ἐξῆς ἠκολούθησε σειρά μελοδραμάτων, ὧν τὰ πλεῖστα ἀνεβιβάσθησαν ἐπὶ πασῶν σχεδὸν τῶν μεγίστων τῆς Εὐρώπης σκηνῶν καὶ ἰδίως τῶν Γαλλικῶν. Τὰ ἄριστα τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ εἰσιν: *Ernani* (1844) *Giovanna d' Arco* καὶ *Alzira* (1845) *Attila* (1846) *Macbeth* καὶ *Le roi Lear* (1847) *Rigoletto* (1851) *Il trovatore* (1853) *La traviata* (1854) *Les vêpres siciliennes* (1855) *Airotto* καὶ *Simon Boccanegra* (1857) *Un Bollo in maschera* (1859) καὶ νεώτατον ἡ *Aida* (1871). Ἐν τοῖς μελοδράμασι τοῦ Verdi διαγιγνώσκεται μεγάλη ἐμπνευσις δραματικῆς συνθέσεως, πολλάκις ὅμως ὁ μουσουργὸς ἀποβλέπει ὅλως εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐντύπωσιν. Διὰ πολλοὺς τῶν Ἰταλῶν ὁ Verdi θεωρεῖται νεωτεριστὴς ὅστις ἐπειράθη ν' ἀποκλίνῃ τὴν Ἰταλικὴν μελοδραματογραφίαν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Rich Wagner. Ὁ Verdi ἀπὸ τοῦ 1872 γερούσιασθὴς τῆς Ἰταλίας ἐκλεχθεὶς ζῇ ἀπὸ ἐτῶν συνήθως ἐν Γενεύῃ πλεῖστον περιοδεύων, ὅπως αὐτὸς οὗτος διευθύνῃ τῶν ἔργων του τὴν παράστασιν. Εἰς τὸ ὕπατον δὲ τῆς δόξης ἔφθασεν ἐν τοῖς νεωτάτοις χρόνοις διὰ τοῦ εἰς μνημόσυνον τοῦ Manzoni ἀφιερωθέν *Requies*, ὅπερ ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι διὰ πάσης διήλθε τῆς μουσικῆς Εὐρώπης. Ὁ

Verdi δείκνυται ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, σχετικῶς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν τοῦ πνεύματός του ἐνέργειαν, πολὺ ἀνώτερος ἢ ἐν τοῖς μελοδράμασιν αὐτοῦ, εἰ καὶ ἐνταῦθα διαγιγνώσκεται ὁ γνήσιος Ἰταλός. Τὸ ἔργον περιέχει πληθὺν ἐκπληκτικωτάτων συνθέσεων τῶν φθόγγων καὶ ἰδίᾳ καλλιτεχνικὸν ἐστὶν ἐν ταῖς λεπταῖς συμφωνίαις. Σχετικῶς δὲ πρὸς τὸ θρησκευτικὸν περιεχόμενον ἐνεργεῖ μᾶλλον ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐξωτερικῶς ἐπιδεικτικοῦ ἐκείνου ῥυθμοῦ, ὅστις καὶ ἐν ταῖς κλασσικαῖς τέχναις ἀπὸ τῆς τῶν Ἰησουϊτῶν ἐποχῆς ἐπὶ μᾶλλον ἐπετάθη ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ.

ΠΕΡΙ ΔΑΛΙΑΣ.

Ἄλλοτε ὁ σεβαστὸς ἡμῶν Καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς κ. Θ. Ὁρφανίδης ἀπὸ τῆς ἑδρας αὐτοῦ, περὶ τοῦ ἄνθους τῆς Δαλίας πραγματευόμενος, διὰ γλαφυροτάτου λόγου, καὶ μετὰ ποιητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐν τῷ προῖμοίῳ αὐτοῦ ἔλεγεν οὕτω περὶ αὐτῆς:

«Τίς ἐπισκεπτόμενος τοὺς κήπους τῆς ἐσπερίας Εὐρώπης »περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου δὲν ἔμεινεν ἐκθαμβὸς ἀπέναντι τῆς καταπληκτικῆς ποικιλίας καὶ τῆς ἐξαισίας καλλονῆς τῶν δαλιῶν, αἵτινες κατὰ συστάδας φυτεύμεναι κοσμοῦσιν αὐτούς; Τίς δὲν ἐθαύμασε τὴν κομψότητα τῶν ἀνθέων »των, τὴν συμμετρικὴν αὐτῶν κατασκευὴν, τὸ δροσερὸν φύλλωμά των, τὴν καλλιτεχνικὴν ἁρμονίαν τῶν χρωμάτων διὰ »τῶν ὁποίων καὶ ἐν συνόλῳ τὰ φυτὰ ταῦτα, καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον »σφαιροειδὲς κεφάλιον αὐτῶν περικυβεῖται;»

Ἡ Δαλία ἀπὸ τῶν προνομιούχων πεδιάδων τοῦ Μεξικοῦ, ὅπου ἡ φύσις ἔχουσε θαυσιώδεις τὰ δῶρα τῆς, ὅπου ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς ἀγρίας καὶ ἀμεταβλήτου ἐρημίας ὑπερβαίνει τῆς τέχνης τὰ μεμελετημένα ἔργα, ἀπὸ τῶν ἀκατοικήτων κοιλάδων ὅπου οἱ βόνασοι βόσκουσι, καὶ οἱ ἄπληστοι μεταλλοθῆραι σπαράττουσι τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς, μεταβάσα κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς κήπους τῶν πόλεων τῆς Ἀμερικῆς ἐπεμψε κατὰ τὸ 1790 μικρὰν ἀποικίαν εἰς Ἰσπανίαν διὰ τοῦ Σεσέ Μοκίνου καὶ Κερβαντές, ἐκεῖθεν δὲ διεσπάρη ἀστραπηδὸν εἰς τοὺς κήπους τῶν δύο ἡμισφαιρίων τῆς γῆς, βασιλεύουσα ἐπ' αὐτῶν ὑπερφηφάνως ἐν ἀπουσίᾳ τῆς καμελίας καὶ τοῦ ρόδου.

Κατὰ τὸ 1800 εἰσῆχθη εἰς Γαλλίαν ἡ καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ τούτου, ὡς παράγοντος δῆθεν ἐδωδύμους ῥίζας· ἀλλὰ διὰ τὴν βαρεῖαν ὁσμὴν τὴν ὁποίαν αὐταὶ ἔχουσι καὶ τὴν πεπερώδη αὐτῶν γεῦσιν καμία χρῆσις οὔτε παρ' ἀνθρώπων οὔτε παρὰ ζώων ἐγένετο μέχρι σήμερον, ἔμεινε δὲ ἡ δαλία εἰς τὴν οἰκίαν θέσιν τῆς ἀγλάδιας, δηλαδή, τῶν κήπων.

Καλλιέργεια. Αἱ δαλίες ἀπαιτοῦσι γῆν ἐλαφρὰν, καλῶς

καλλιεργημένην καὶ μετὰ λιπάσματος ἀφθόνου μεμιγμένην περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς μαρτίου τοποθετοῦνται ἐν τοῖς κήποις, εἴτε κατὰ γραμμὰς ἐκατέρωθεν ὁδῶν, εἴτε καθ' ὁμάδας, ὅπερ καὶ προτιμώτερον· αἱ ὑδνώδεις ῥίζαι αὐτῶν φυτεύονται ἀφ' οὗ διαιρηθῶσι διὰ μαχαίριον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ των εἰς δύο, τρία, ἢ καὶ περισσότερα μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστον πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ μέρος τῆς ξυλώδους βάσεως τοῦ καυλοῦ, διότι ἐξ αὐτῆς καὶ μόνῃς δύναται νὰ βλαστήσῃ φυτεύονται δὲ εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ σωρεύωνται εἰς ἓν μέρος αἱ ὁμόχροοι διαφοραὶ, ἀλλὰ νὰ κεῖνται ἀναμιγνύοντα τὰ χρώματα, διὰ νὰ παράγῃται ἐν ὅρῳ τῆς ἀνθήσεως εὐάρεστος καὶ ἁρμονικὴ ἀντίθεσις εἰς τὸν θεατὴν. Καὶ αἱ μὲν διαφοραὶ αἱ ἀναπτύσσουσαι μεγάλους καὶ ὑψηλοὺς καυλοὺς τίθενται εἰς τὸ μέσον ἢ ὀπισθεν τῆς ὅλης ὁμάδος, αἱ δὲ μικρότεραι ἔμπροσθεν, ἢ πέραξ αὐτῶν βαθμηδὸν, ὥστε κατὰ τὴν ἄνθησιν νὰ φαίνωνται ἀμφιθεατρικῶς ὅλων τὰ ἄνθη. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπιβοηθεῖται ἡ βλάστησις τῶν δαλιῶν διὰ μετρίων ποτισμάτων, ὅταν ὅμως ἀναπτυχθῶσι περὶ τὴν μίαν σπυθαμὴν οἱ καυλοὶ, τὰ ποτίσματα καὶ σκαλίσματα πρέπει νὰ γίνωνται συχνότερα, ἀφ' οὗ δὲ φθάσωσιν οἱ βλαστήσαντες καυλοὶ εἰς ὕψος ἡμίσεος μέτρου τίθεται παρ' ἑκάστῳ στύλος, διότι αἱ δαλίες ἔχουσι μεσοκοίλους καὶ λίαν τρυφεροὺς τοὺς καυλοὺς, βαρέα δὲ τὰ φύλλα καὶ τὰ κεφάλια τῶν ἀνθέων των, θραύονται εἰς τὴν πρῶτην πνοὴν τῶν ἀνέμων· διὸ καὶ τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φυτευθῶσι πρέπει, ὅσον τὸ δυνατόν, νὰ ᾖ προφυλαγμένον εἴτε διὰ σειρᾶς δένδρων, εἴτε δι' ἄλλου τρόπου, ἐκ τοῦ τοιούτου κινδύνου.

Ἀνθοῦσι δὲ αἱ δαλίες συνήθως κατὰ Σεπτέμβριον καὶ ὁκτώβριον, τινὲς δὲ τούτων καὶ πρωϊμώτερον κατὰ Ἰούλιον καὶ αὐγουστον. Αἱ καυστικαὶ τοῦ ἡλίου ἀκτίνες καὶ οἱ θερμοὶ ἀνεμοὶ ξηραίνουσι τὰ ἄνθη των, ἂν καὶ ᾖναι προικισμένα διὰ μεγάλης ζωτικότητος, τὸ δὲ ψύχος τὰ καταστρέφει ἐντελῶς· διὰ τοῦτο εἰς θερμοὺς χειμῶνας ἐξακολουθοῦσι νὰ βλαστήνῃ καὶ νὰ ἀνθίζωσι μέχρι τοῦ τῆς ἐλεύσεως τοῦ πρώτου παγετοῦ· τότε ἐξάγονται αἱ ῥίζαι των μετὰ προσοχῆς ἐκ τῆς γῆς καὶ ἀφ' οὗ κοπῶσιν οἱ καυλοὶ των μέχρι τοῦ λαιμοῦ σχεδόν, ξηρανθῇ δὲ καὶ τιναχθῇ τὸ πέραξ αὐτῶν χῶμα, φυλάττονται τιθέμεναι κατὰ σειρὰν ἐπὶ ἄμμου, ἢ χόρτου ξηροῦ ἐντὸς ὑπογείου, ἢ ἐντὸς κιβωτίων χωρὶς νὰ πιέζωνται πολὺ μεταξὺ των, μέχρι τοῦ προσεχοῦς μαρτίου, ὅτε γίνεται ἐκ νέου ἡ φυτεία αὐτῶν.

Ἀνθοκόμοι τινὲς τῆς Εὐρώπης συνεθίζουσι νὰ ἀφίνωσιν ἓνα μόνον ἀπὸ τῆς ῥίζης βλαστὸν φρονούντες ὅτι τότε τὰ ἄνθη γίνονται ὠραιότερα, ἀλλ' ἐγὼ πιστεύω ὅτι καὶ ὁ εἷς καὶ οἱ δύο βλαστοὶ παράγουσιν ἄνθη καλὰ ἐὰν δίδηται εἰς τὸ φυτὸν καλὴ τροφή, καὶ περιποίησις καὶ δὲν λείπωσι τὰ ποτίσματα.

Οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ πολλαπλασιάσωσι τὰς καλὰς διαφορὰς τῶν δαλιῶν των κατωρθοῦσι τοῦτο διὰ τῆς διαιρέσεως τῆς ῥίζης, ἢ καὶ ἐμβολιάζοντες ἐπὶ τινος ἀποσπασθέντος μα-